

Saksprotokoll i 26.03.2020 - planutvalet

Fylkesordførar gav slikt svar:

"Dette spørsmålet er viktig for tolking av mykje av statistikken på fylkesnivå, då Bergen utgjer ein så dominerande del av fylkesstatistikken. Det er i tillegg utfordrande å få alle nyansane inn i trykte dokument som dei tre representanten Brosvik viser til.

Fylkeskommunen ved seksjon for statistikk, kart og analyse, i avdeling for strategisk utvikling og digitalisering, er difor i ferd med å digitalisere kunnskapsgrunnlaga for planstrategien, slik at statistikken både blir løpande oppdatert og tilgjengeleg på kommunenivå – i den grad dette er tilgjengeleg. Ein vil då kunne sjå statistikken på fylkesnivå i lys av utviklinga i større kommunar, som Bergen. Det vil òg vere mogleg å sjå område og regionar i fylket.

Det meste av statistikken er bygd på offentleg tilgjengelege data, i stor grad frå Statistisk sentralbyrå og Folkehelseinstituttet. For at fylkeskommunen skal kunne publisere data på kommune- og regionnivå, er vi normalt avhengige av at kjeldene også publiserer på kommunenivå.

Data som berre blir offentleg tilgjengeleg på fylkesnivå, vil i framtida gjelde heile det nye fylket, og det vil ikkje vere mogleg å utan kostnad hente ut ny statistikk om dei to gamle fylka, eller statistikk for Vestland utanom Bergen. Det vil i dei fleste tilfella kunne la seg gjere å spesialbestille datauttrekk for fylket utan Bergen, men då til ein ekstrakostnad på normalt mellom 3500 og 12000 per uttrekk, pluss eigenkostnad for fylkeskommunen. Dette er likevel ein marginal problemstilling, då det meste av statistikken blir publisert på kommunenivå.

Ei viktig kjelde til informasjon om verdiskaping, sysselsetting, næring, og ringverknader av verksemdsetableringar og -nedleggingar, ligg i data frå fylkesfordelt nasjonalrekneskap, som til no berre har blitt publisert på fylkesnivå. Statistisk sentralbyrå er sjølve merksame på at dette nivået blir for grovt med dei nye fylka, og fylkesrådmannen har vore i dialog med byrået om etablering av «nasjonalrekneskapsregionar» der Vestland blir delt i fire regionar.

Eit kriterium frå SSB har vore at kvar region skal innehalde minimum 100.000 innbyggjarar. Her er Bergen lagt inn som eigen region. Med unntak av Bergen, blir desse store regionane brotne ned til mindre «statistiske regionar» med i snitt 40.000 innbyggjarar kvar.

For augneblinken ligg data på dette nivået tilgjengeleg for fleire av tabellane i fylkeskommunen sin statistikkbank <https://statistikk.ivist.no>. Ein vil der kunne sjå folketalsutvikling, og etter kvart bustad- og næringsutvikling også i denne regioninndelinga. Vi vil justere på denne inndelinga i samråd med SSB. Av forskingsmiljø, kan vi nemne at Telemarksforskning har vore i kontakt med fylkeskommunen om denne nye inndelinga, og vil truleg bruke inndelinga også i oppdrag for andre enn fylkeskommunen.

Fylkeskommunen samarbeider med fylkesmannen om kartløysinga www.fylkesatlas.no, og fylkesmannen og kommunane er naturlege dialogpartnarar når det gjeld formidling og handtering av kart og statistikk. I den grad det blir bestilt data frå forskingsinstitutt og andre, vil vi så langt det let seg gjere bestille data som skil mellom regionane, med Bergen som eigen region.

I tillegg har fylkesrådmennene saman med KS etablert eit fagnettverk for statistikk og analyse, som i 2020 vart innlemma i ei eiga foreining eigd av fylkeskommunane saman med Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Innovasjon Norge (Panda analyse). Det er meininga at større/felles problemstillingar og utviklingsoppgåver knytt til handtering av statistikk blir handtert i dette miljøet.

Hordaland og Sogn og Fjordane hadde i 2019 eit prosjekt rundt handtering av statistikk i samarbeid med Helse Førde, men konklusjonen herfrå vart at det var behov for å avvente utvikling av meir omfattande felles løysingar på tvers av fylka før vi kan gå vidare i dette samarbeidet.

Seksjon for statistikk, kart og analyse jobbar som nemnt også med andre digitale løysingar for visualisering av kunnskapsgrunnlaget i planstrategien og folkehelseoversikta. Første planlagde publisering av denne løysinga er så snart vi har fått på plass data frå Folkehelseinstituttet sitt fylkesbarometer. Barometeret blir etter planen publisert 24. mars. Fylkeskommunen håpar på å ha si løysing publisert innan ei veke etter dette."